

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE

Hybernská 8
111 21 Praha 1

naše zn.: 3488/2015

Žalobci:

- 1) Obec Kvášňovice, se sídlem Kvášňovice 5, 341 01 Horažďovice, IČ: 00573558
- 2) Město Horažďovice, se sídlem Mírové nám. 1, 341 01 Horažďovice, IČ: 00255513
- 3) Obec Olšany, se sídlem Olšany 15, 341 01 Horažďovice, IČ: 00573582
- 4) Obec Chanovice, se sídlem Chanovice 34, 341 01 Chanovice, IČ: 00255556
- 5) Obec Maňovice, se sídlem Maňovice 22, 341 01 Maňovice, IČ: 43313892
- 6) Obec Pačejov, se sídlem Pačejov 199, 341 01 Pačejov, IČ: 00255963
- 7) Obec Velký Bor, se sídlem Velký Bor 71, 341 01 Horažďovice

všichni právně zastoupeni:

Mgr. Pavlem Douchou, advokátem zapsaným v seznamu advokátů České advokátní komory pod ev. č. 14553, se sídlem Údolní 33, 602 00 Brno, ID DS: b7bpfrg

Žalovaný:

Ministerstvo životního prostředí, IČ: 001 64 801, se sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

Žaloba proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 25. 8. 2015, č. j. 2731/M/15

54610/ENV/15

Soudní poplatek bude uhrazen na výzvu soudu

Přílohy:

- *plná moc k zastupování žalobce 1 - 7*
- *rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 25. 8. 2015, č. j. 2731/M/15 54610/ENV/15*
- *rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, odboru výkonu státní správy III ze dne 16. 10. 2014, č. j. 67692/ENV/13 774/520/13*

I. Skutkový stav

Dne 25. 9. 2013 podala Správa úložišť radioaktivních odpadů (dále jen „**SÚRAO**“) zastoupená subjektem GEOMIN, družstvo, k Ministerstvu životního prostředí žádost o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry Březový potok (dále jen „**průzkumné území Březový potok**“).

Žalobci v rámci řízení před Ministerstvem životního prostředí namítali, že SÚRAO nebylo oprávněno žádost o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry Březový potok vůbec podávat, jelikož nebyly splněny podmínky stanovené v Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013, zejména nebyl získán souhlas dotčených obcí. Dále pak žalobci namítali vnitřní rozpory v žádosti SÚRAO týkající se především etapy prací, pro kterou má být průzkumné území Březový potok stanoveno. Stejně tak žalobci požadovali, aby byl správní spis doplněn o dokumenty, na něž je v rámci žádosti SÚRAO o stanovení průzkumného území Březový potok odkazováno, jakož i některé další dokumenty podstatné pro možnost žalobců vyjádřit se komplexně k uvedené žádosti. Sami žalobci pak taktéž navrhli několik důkazů svědčících především o nevhodnosti lokality Březový potok pro využití území, co by hlubinného úložiště. Nakonec pak také žalobci upozorňovali na jiné veřejné zájmy, které převažují nad zájmem na dalším průzkumu a budoucím využití lokality Březový potok pro vybudování hlubinného úložiště.

Ministerstvo životního prostředí námitkám žalobců nevyhovělo a rozhodnutím ze dne 16. 10. 2014, č.j. 67692/ENV/13 774/520/13 stanovilo průzkumné území Březový potok (dále jen „**rozhodnutí MŽP**“).

Žalobci podali proti rozhodnutí MŽP v zákonné lhůtě rozklad, který odůvodnili především nesprávným posouzením otázky oprávnění žadatele podat žádost o stanovení předmětného průzkumného území, zmatečností žádosti SÚRAO o stanovení průzkumného území Březový potok, nezákonností v postupu Ministerstva životního prostředí při vedení spisu, v důsledku něhož bylo žalobcům upřeno právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a další nezákonností v postupu Ministerstva životního prostředí při posuzování veřejných zájmů.

Ministr životního prostředí však svým rozhodnutím ze dne 25. 8. 2015, č. j. 2731/M/15 54610/ENV/15 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“) rozklad žalobců zamítl a rozhodnutí MŽP potvrdil. Napadené rozhodnutí bylo žalobcům doručeno dne 26. 8. 2015.

Žalobci tak tímto napadají napadené rozhodnutí v zákonné lhůtě žalobou podle § 65 a následujících zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**soudní řád správní**“), a to v **plném rozsahu**.

Pro případ postupu Městského soudu v Praze podle § 78 odst. 2 soudního řádu správního napadají žalobci v **plném rozsahu** taktéž rozhodnutí MŽP.

II. Důvody žaloby

Žalobci shledávají napadené rozhodnutí i rozhodnutí MŽP za nezákonné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Zároveň mají za to, že řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, je zatíženo takovými vadami, které musí vést ke zrušení rozhodnutí z něho vzešlého.

2.1 postup SÚRAO při podání žádosti o stanovení průzkumného území byl nezákonný

Žalobci již v rámci řízení před Ministerstvem životního prostředí upozorňoval na skutečnost, že SÚRAO je podle § 26 odst. 4 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**atomový zákon**“) oprávněna vykonávat svou činnost toliko na

základě schváleného plánu činnosti. V době podání žádosti o stanovení průzkumného území Březový potok (25. 9. 2013) byl v platnosti Plán činnosti a rozpočet Správy úložišť radioaktivních odpadů na rok 2013, tříletý plán a dlouhodobý plán (dále jen „**Plán činnosti SÚRAO pro rok 2013**“) přijatý usnesením vlády č. 955 ze dne 20. 12. 2012. V Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013 se pak uvádí, že strategie postupu SÚRAO k ověření vhodnosti lokality pro budoucí hlubinné úložiště a k výběru dvou kandidátních lokality předpokládá jednání s obcemi s cílem získání jejich souhlasu se zapojením do výběru lokality a dále že SÚRAO k tomu předpokládá uzavření písemných dohod s jednotlivými obcemi a že **teprve po získání tohoto souhlasu podá SÚRAO předmětnou žádost o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry**. Z uvedeného je tedy patrné, že SÚRAO podalo žádost o stanovení průzkumného území v rozporu s Plánem činnosti SÚRAO pro rok 2013 a ve smyslu § 26 odst. 4 atomového zákona tak nebylo vůbec k podání takové žádosti oprávněno. Navíc byla žádost podána též v rozporu s usnesením vlády č. 955 ze dne 20. 12. 2012, kterým byl Plán činnosti SÚRAO pro rok 2013 schválen, přičemž je SÚRAO, co by organizační složka státu zřízená ministerstvem, usneseními vlády vázána ve smyslu § 21 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V rozhodnutí MŽP je k této námitce žalobců uvedeno, že strategie postupu SÚRAO obsažená v Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013, byla změněna usnesením vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013. Toto usnesení už neukládá SÚRAO uzavřít písemné dohody s obcemi před podáním žádosti o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry. Nakonec Ministerstvo životního prostředí uvedlo, že na jeho postupu závisí splnění úkolů SÚRAO vyplývajících z uvedených usnesení vlády, kteréžto považuje ve smyslu předpisů Evropské unie za deklaraci blíže neurčeného veřejného zájmu státu vysoké priority.

V rámci svého rozkladu pak žalobci namítali především skutečnost, že se Ministerstvo životního prostředí otázkou, zda SÚRAO byla oprávněna podat předmětnou žádost, nezabývalo, přičemž z Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013 výslovně vyplývá, že tak učinit nemohla. Podatelé opětovně odkázali na § 26 odst. 4 atomového zákona, který umožňuje SÚRAO vykonávat svou činnost v roce 2013 toliko v intencích Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení nerespektovala, naplnila svým jednáním skutkovou podstatu správního deliktu podle § 41 písm. f) atomového zákona, přičemž žalobci považují za neudržitelné a proti smyslu právní úpravy, aby takové jednání mohlo vyústit v právně platný výsledek. Nakonec upozornili na § 30 odst. 5 správního řádu, podle kterého musí každý, kdo činí úkony, tedy i SÚRAO v případě předmětné žádosti, prokázat své oprávnění. SÚRAO však takové oprávnění vzhledem k výše uvedenému neměla. I z těchto důvodů pak žalobci žádali, aby bylo rozhodnutí MŽP zrušeno.

Ministr životního prostředí se námitkami žalobců zabýval pouze částečně. Především uvedlo, že SÚRAO vykonává svou činnost též na základě svého statutu schváleného usnesením vlády č. 801 ze dne 10. 11. 2010, kde se v článku 3 odst. 2 uvádí, že hlavní činnosti SÚRAO vyplývají z předmětu činnosti SÚRAO, přičemž je odkázáno na § 26 odst. 3 atomového zákona, podle něhož je předmětem činnosti SÚRAO mimo jiné též příprava, výstavba, uvádění do provozu, provoz a uzavření úložišť radioaktivních odpadů a monitorování jejich vlivu na

okolí. Podle názoru ministra životního prostředí podání předmětné žádosti pod tuto činnost spadá.

Co se týče dodržení usnesení vlády, odkazuje pak ministr životního prostředí na usnesení vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013, kterým byl postup pro vyhledání vhodné lokality pro hlubinné úložiště změněn (souhlas obcí již nebyl dále vyžadován).

Žalobci především poukazují na skutečnost, že se ministr životního prostředí vůbec nezabýval nutností postupu podle § 30 odst. 5 správního řádu, a to přestože žalobcům není známo, že by jím odkazovaný statut SÚRAO byl obsažen ve správním spise, a tedy, že by jím SÚRAO své oprávnění kdy prokazovala. Obdobně **nebyla vypořádána námitka žalobců, že z jednání naplňujícího skutkovou podstatu správního deliktu dle § 41 písm. f) atomového zákona nemůže vyplynout právně závazný úkon vedoucí k zahájení správního řízení.** Z těchto důvodů je tak třeba považovat rozhodnutí MŽP, stejně jako napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Dle názoru žalobců však nemůže obstát ani samotný závěr, že SÚRAO podala žádost sice v rozporu s Plánem činnosti SÚRAO pro rok 2013, ale v souladu s předmětem své činnosti vymezené v § 26 odst. 3 atomového zákona ve spojení s článkem 3 odst. 2 statutu SÚRAO. Článek 3 odst. 2 statutu SÚRAO stejně jako § 26 odst. 3 atomového zákona totiž pouze stanovují, co je předmětem činnosti SÚRAO, nikoliv jakým způsobem má být tato činnost vykonávána. Navíc **činnost SÚRAO podle § 26 odst. 3 atomového zákona má být vykonávána právě na základě plánu činnosti SÚRAO, který je zakotven v § 26 odst. 4 atomového zákona a ze systematického hlediska musí mít přednost před obecnou úpravou činnosti SÚRAO.** Pokud navíc Plán činnosti SÚRAO pro rok 2013 stanovuje pro určité činnosti SÚRAO dle § 26 odst. 3 atomového zákona přísnější podmínky, pak musí mít tyto podmínky přednost před obecným vymezením činnosti SÚRAO dle § 26 odst. 3 atomového zákona. V opačném případě by podmínky obsažené v Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013 byly toliko obecnou proklamací a ustanovení § 26 odst. 4 atomového zákona by postrádalo smysl.

2.2 nezákonné vypořádání námítky žalobců stran nedostatků žádosti SÚRAO

Žalobci v rámci řízení před Ministerstvem životního prostředí namítali, že žádost SÚRAO nemůže obstát, neboť v rozporu s § 4 odst. 2 písm. e) geologického zákona neuvádí jasně a srozumitelně etapu prací, cíl, rozsah a způsob provádění prací, pro kterou má být průzkumné území Březový potok stanoveno – tedy základní informace, na základě kterých mělo Ministerstvo životního prostředí o stanovení průzkumného území Březový potok rozhodnout.

Ze žádosti o stanovení průzkumného území Březový potok není vůbec zřejmé, pro jakou etapu prací má být průzkumné území stanoveno. SÚRAO svou žádost vymezila v některých částech na etapu vyhledávací a etapu geologicko-průzkumnou, popis prací je však uveden toliko pro etapu vyhledávací. V rámci žádosti se pak volně zaměřuje vymezení etap vyhledávací a geologicko-průzkumné za etapy vyhledávací a průzkumu. Žalobci tedy považovali žádost za zmatečnou v rozporu s § 45 odst. 2 správního řádu, neboť z ní není patrné, čeho se SÚRAO domáhá.

V rozhodnutí MŽP bylo s uvedenou námitkou naloženo tak, že z celého obsahu žádosti je zcela zjevné, že jejím předmětem je pouze etapa vyhledávání. Rozporné části žádosti, dle názoru Ministerstva životního prostředí, přibližují toliko komplexní postupu průzkumu a výstavby hlubinného úložiště. Skutečnost, že samo Ministerstvo životního prostředí při komunikaci s účastníky řízení uvádělo označovalo předmět řízení pro etapu vyhledávací a geologicko-průzkumnou, označilo za své pochybení, které však údajně napravilo v rámci protokolu z ústního jednání. Aniž by se Ministerstvo životního prostředí zabývalo tím, zda uvedené pochybení nemohlo krátit účastníky řízení na jejich procesních právech, konstatovalo své přesvědčení, že toto pochybení na správnost ani zákonnost rozhodnutí MŽP nemá vliv.

Žalobci s uvedeným vypořádáním jejich námitky Ministerstvem životního prostředí nesouhlasili, když s poukazem na komentovanou literaturu především upozorňovali na skutečnost, že výše uvedená zmatečnost je podstatnou vadou žádosti, pro kterou je možné řízení i zastavit. Takovou zmatečnost nelze odstranit pouze konstatováním, že ze žádosti SÚRAO vyplývá, pro kterou etapu je žádáno o stanovení průzkumného území Březový potok. Žalobci, stejně jako ostatní účastníci řízení, musí mít po dobu správného řízení jasnou představu, k jakému záměru se mají vyjadřovat. K uvedenému slouží žalobci navrhovaná výzva Ministerstva životního prostředí k odstranění nedostatků žádosti SÚRAO. Žalobci tak nemohli ve věci zaujmout komplexní stanovisko a byli tak skutečností, že Ministerstvo životního prostředí nepostupovalo v souladu se správním řádem, zkrácení na svých právech. Podle přesvědčení žalobců není možné v takto komplexní záležitosti improvizovat a v rámci ústního jednání upravovat vyjádřením do protokolu zásadním způsobem předmět řízení. Změna předmětu řízení by měla nebo mohla mít dopady do obsahu žádosti (popisu prací plánovaných v průzkumném území). Tyto důsledky však nebyly ze strany Ministerstva vůbec zváženy. Je zcela neobvyklé, když se v žádosti o vydání rozhodnutí objevují na několika místech (nelze tedy tvrdit, že jde o chybu v psaní) naprosto rozdílné informace o termínech a rozsahu žádosti, že by správní orgán akceptoval provedení změny žádosti pouze zaprotokolovaným prohlášením žadatele na ústním jednání. Takový postup rozhodně neposiluje důvěru v rozhodování správních orgánů.

Nápravu pak nepřineslo ani napadené rozhodnutí, v rámci kterého ministr životního prostředí toliko konstatoval, že SÚRAO zúžila svou žádost na etapu vyhledávání na ústním jednání konaném dne 22. 5. 2014, které proběhlo za účasti žalobců.

Žalobci k uvedenému vypořádání své námitky uvádějí, že je naprosto nedostačující. Ministr životního prostředí se totiž vůbec nezabýval tím, zda výše uvedeným zúžením žádosti SÚRAO až na ústním jednání nebyli žalobci zkráceni na svých právech (měli mít právo se vyjádřit ke kompletně písemně upravené žádosti o vydání rozhodnutí). Stejně tak opominul posoudit, zda Ministerstvo životního prostředí nemělo postupovat podle § 45 odst. 2 správního řádu a SÚRAO vyzvat k odstranění nedostatků žádosti, a tedy umožnit žalobcům směřovat své námitky konkrétně ke skutečnému rozsahu podané žádosti SÚRAO. Pro toto nedostatečné vypořádání námitky žalobců považují žalobci napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a žádají o jeho zrušení v rámci soudního přezkumu.

2.3 nepřezkoumatelnost rozhodnutí MŽP pro nesprávné vedení spisu správního orgánu

Žalobci již v rámci řízení před Ministerstvem životního prostředí požadovali doplnit spis minimálně o konkrétní výčet podkladů, na něž SÚRAO v rámci své žádosti odkazovala, přičemž tyto své požadavky zopakovali též na ústním jednání.

Ministerstvo životního prostředí k těmto požadavkům žalobců uvedlo, že jimi požadované dokumenty byly uvedeny v žádosti SÚRAO „*pouze na doplnění*“ a že většinu z nich je možné získat na stránkách SÚRAO. Ministerstvo životního prostředí pak nepovažuje za nutné, aby takové veřejně dostupné obsáhlé dokumenty byly součástí spisu, když je lze považovat pro účastníky daného řízení za věc všeobecně známou.

Žalobci v rámci svého rozkladu s takovým vyřízením své námitky nesouhlasili a s poukazem na § 17 odst. 1 správního řádu, stejně jako na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 – 541) požadovali, aby byly do spisu zařazeny všechny písemnosti a podání vztahující se k dané věci včetně jejich příloh, a to přestože by je nebylo možné považovat za podklady rozhodnutí MŽP. Spis vedený Ministerstvem životního prostředí považovali za nezpůsobilý následnému přezkumu. Navíc poukazovali na nemožnost dokumenty spisu umísťovat na internetové stránky SÚRAO, tedy žadatele, a to tím spíše, že některé dokumenty bylo možné na stránkách SÚRAO dohledat toliko v odlišných verzích a jiné nebylo možné dohledat ani na stránkách SÚRAO ani na stránkách jiných subjektů.

Ministr životního prostředí však v rámci napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobci měli možnost se vyjádřit ke všem podkladům rozhodnutí, o čemž svědčí skutečnost, že v rámci svých podání podrobně tyto dokumenty komentují. Z odůvodnění rozhodnutí MŽP pak je, dle názoru ministra životního prostředí, patrné, jak se Ministerstvo životního prostředí vypořádalo a návrhy žalobců na provedení dalších důkazů, stejně jako na základě kterých podkladů učinilo Ministerstvo životního prostředí své závěry při poměrování veřejných zájmů.

K uvedenému žalobci především uvádí, že se ministr životního prostředí vůbec nezabýval tím, zda vedení spisu Ministerstvem životního prostředí, kdy jeho jednotlivé dokumenty se nacházely na internetových stránkách SÚRAO, tedy subjektu, který z povahy řízení hájí odlišné zájmy ve věci a který s nimi tak mohl v průběhu řízení manipulovat, bylo provedeno v souladu s právními předpisy. V tomto ohledu je třeba shledat napadené rozhodnutí především nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Je přitom zjevné, že vedení **spisu neobsahujícího veškerá podání, písemnosti a další dokumenty vztahující se k předmětnému řízení, případně jejich přílohy je v rozporu s právními předpisy, konkrétně s § 17 správního řádu.** Uvedené ustanovení počítá s uchováváním dokumentů mimo spis výhradně v případech stanovených zvláštním zákonem, a to toliko z důvodu ochrany utajovaných informací či jiných informací, na něž se vztahuje zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.

Co se týče obsahu dokumentů dostupných toliko z internetových stránek, vyjadřoval se k této problematice již Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 – 58, když uvedl, že „*obsah jedné a té samé internetové stránky vzhledem k povaze internetu může*

být – a obvykle též je – proměnlivý v čase“ (k tomu též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 30/2009 – 70, bod 28) a že **„pokud tedy správní orgán nezachytí stav internetové stránky, kterou vzal v potaz pro své rozhodování, ať již tiskem nebo uložením na elektronický nosič dat, znemožní tak v podstatě správnímu soudu úkol vycházet při přezkumu rozhodnutí ze skutkového stavu, který tu by v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).** Není totiž žádná záruka, že informace na určité internetové stránce budou v okamžiku soudního přezkumu odpovídat informacím, které na určité internetové stránce byly v okamžiku správního rozhodnutí“ (srov. bod 27 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 – 58, zvýraznění žalobci). **Jelikož vedlo Ministerstvo životního prostředí správní spis toliko evidencí odkazů na internetové stránky SÚRAO, co by žadatele, zatížilo tak své rozhodnutí vadou, která vede k nepřezkoumatelnosti tohoto rozhodnutí, stejně jako napadeného rozhodnutí.** V praktické rovině je taková vada zjevná právě v rámci soudního přezkumu napadeného rozhodnutí, kdy je zjevné, že soudu nebudou postoupeny jako součást spisu všechny podklady pro rozhodnutí. Ministr zřejmě přepokládá, že si soud tyto podklady vyhledá na internetu (pokud tam v době soudního řízení ještě budou) a seznámí se s nimi. Takový postup by byla samozřejmě velice nestandardní.

2.1 porušení práv žalobců na vyjádření se k podkladům rozhodnutí MŽP

Vzhledem k výše uvedenému a skutečnosti, že k některým dokumentům nebylo možné se dostat ani z internetových stránek SÚRAO, namítali žalobci v rámci svého rozkladu též porušení jejich práv na vyjádření se k podkladům rozhodnutí MŽP.

Ministr životního prostředí však v rámci napadeného rozhodnutí označil námitku žalobců za účelovou stavíce na tvrzení, že žalobci některé z těchto dokumentů v rámci svých podání podrobně komentovali.

K uvedenému žalobci v kontextu výše uvedeného nesprávného vedení spisu Ministerstvem životního prostředí odkazuje především na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2013, č. j. 1 As 164/2012 – 54, kdy uvádí, že *„důsledné respektování pravidel pro řádné vedení správního spisu je předpokladem pro naplnění práva účastníků řízení seznámit se s podklady rozhodnutí prostřednictvím nahlížení do spisu a na něj navazujícího práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu).“* Už jen samotná skutečnost, že Ministerstvo životního prostředí vydalo rozhodnutí, aniž by mělo oporu v řádně vedeném spise, zatěžuje celé řízení vadou, která musí mít za následek jeho zrušení. Jelikož pak ministr životního prostředí v napadeném rozhodnutí tuto vadu nereflektoval a nevypořádal se s námitkou žalobců dostatečným způsobem, nemůže obstát v soudním přezkumu ani napadené rozhodnutí.

Skutečnost, zda se nakonec žalobci k podkladům rozhodnutí „svou cestou“ dostali či nikoliv, nemůže na uvedené vadě řízení ničeho měnit. **Nelze totiž předvídat, zda žalobci skutečně vycházeli ze stejné verze daných dokumentů, jaké mělo k dispozici Ministerstvo životního prostředí. Například na internetových stránkách SÚRAO bylo možné ke dni podání rozkladu dohledat toliko Koncepti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem z ČR toliko ve verzi z června 2001, nikoliv ve verzi z roku 2002, na kterou je v řízení odkazováno.**

Navíc je třeba dodat, že na internetových stránkách žadatele ani jiných subjektů se nepodařilo dohledat usnesení vlády č. 487/2002 Sb., kterým měla být výše uvedená koncepce nakládání s radioaktivními odpady schválena, neboť na stránkách Vlády České republiky jsou evidována pouze usnesení vlády před rokem 2004. Stejně tak nebylo možné dohledat Plán činnosti a rozpočet Správy úložišť radioaktivních odpadů na rok 2014, tříletý plán a dlouhodobý plán, který měl být veden na stránkách Vlády České republiky pod číslem 1376/13. **Ministr životního prostředí se však v napadeném rozhodnutí dostupností těchto dokumentů vůbec nezabýval a toliko paušálně odkázal na skutečnost, že žalobci blíže neurčené dokumenty v rámci svých podáních podrobně komentovali.** Takové vypořádání námitek žalobců nelze považovat za přezkoumatelné. Napadené rozhodnutí by tak mělo být zrušeno a ministři životního prostředí uloženo, aby se podrobně zabýval dostupností všech podkladů rozhodnutí MŽP ve spise. Jelikož však toto není z výše uvedených důvodů možné, mělo by být zrušeno též rozhodnutí MŽP a spis doplněn tak, aby mohl být veden řádným způsobem a žalobci se mohli vyjádřit skutečně ke všem podkladům rozhodnutí, ze kterých Ministerstvo životního prostředí vycházelo.

2.4 Ministerstvo životního prostředí nesprávně posoudilo váhu různých aspektů veřejného zájmu ve věci

Žalobci brojili v rámci svého rozkladu proti posouzení otázky veřejného zájmu Ministerstvem životního prostředí v rámci rozhodnutí MŽP, kdy toto vybočilo z mezí správního uvážení a námítky jiných ve věci relevantních veřejných zájmů v rozhodnutí MŽP nezohlednilo, anebo je dezinterpretovalo. Uvedeným postupem pak porušilo § 4a odst. 6 geologického zákona stejně jako § 50 odst. 3 správního řádu.

a) posouzení veřejného zájmu hospodárnosti a efektivity nakládání s veřejnými prostředky

Již v rámci řízení před Ministerstvem životního prostředí bylo ze strany žalobců namítáno, že zde existuje veřejný zájem na racionálním nakládáním s veřejnými prostředky, který by měl převážit nad zájmem na dalším průzkumu a budoucím využitím území pro hlubinné úložiště. Žalobci například odkazovali zejména na výsledky již provedených prací v rámci projektu GeoBariéra z let 2002 až 2005, který byly prováděny za stejným účelem, jakož i na výsledky leteckých geofyzikálních průzkumů a pozemních měření a na předběžnou studii proveditelnosti záměru (vybudování hlubinného úložiště). Z textu tohoto dokumentu je zjevné, že se jednalo o tytéž průzkumné práce, které se navrhuje provádět podle žádosti o stanovení průzkumného území Březový potok v žádosti SÚRAO. V roce 2012 pak byla zpracována studie Ověření plošné a prostorové lokalizace hlubinného úložiště – lokalita Blatno-Březový potok. Vzhledem ke všem výše uvedeným dokumentům, které žádali žalobci doplnit do spisu, považují provádění dalších prací etapy vyhledávání za nadbytečné a nevhodné.

Ministerstvo životního prostředí však k dané námítce žalobců uvedlo, že není oprávněno dohlížet na hospodárnost a účelnost vynakládaných prostředků ze strany SÚRAO – tuto kompetenci má Rada SÚRAO. Navíc dosud žádné průzkumné území v lokalitě Březový potok stanovené nebylo. Dostatečnost dosud provedených prací v lokalitě Březový potok pro

posouzení možnosti vybudování hlubinného úložiště v daném řízení Ministerstvo životního prostředí neposuzuje.

V rámci rozkladu vyjádřili žalobci nesouhlas s uvedeným vypořádáním své námitky. Žalobci nežádali, aby Ministerstvo životního prostředí provádělo kontrolu či dohled nad činností SÚRAO, nýbrž aby posoudilo veřejným zájem na vynakládání veřejných prostředků. Takový veřejný zájem je pak třeba posuzovat již v prvotních fázích budování hlubinného úložiště. Skutečnost, že na daném území dosud nebylo průzkumné území stanoveno, na věci ničeho nemění. Nezákonost tehdejšího postupu, tedy že mělo být stanoveno průzkumné území již při realizaci průzkumů, shrnutých v rámci projektu GeoBariéra z let 2002 až 2005, není předmětem tohoto řízení.

K veřejnému zájmu představovaného požadavkem na hospodárnost a efektivitu nakládání s veřejnými prostředky se ministr životního prostředí ztotožnil s argumentací v rozhodnutí MŽP a uvedl, že *„je věcí žadatele, v jaké lokalitě, popř. v kolika lokalitách, požaduje stanovit PÚZZK za účelem zjištění vhodných podmínek pro vybudování HÚ.“* Naopak za nevhodné označil hypoteticky situaci, kdy by bylo hlubinné úložiště budováno bez řádného geologického průzkumu.

Žalobci však mají za to, že uvedený závěr ministra životního prostředí by mohl obstát toliko v oblasti soukromého podnikání, kdy je skutečně věcí soukromé osoby, jak naloží se svým rozpočtem. V oblasti veřejného hospodaření je SÚRAO vázána principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti nakládání s veřejnými prostředky (tzv. zásady 3E). Výběr lokalit tak nemůže být svévolný a ignorovat stávající výsledky průzkumů i názory odborné veřejnosti na vhodnost lokality a postup SÚRAO při vypisování veřejných zakázek na průzkumy dalších lokalit nemůže být též omezen toliko rozpočtem. Žalobci mají tedy za to, že v případě, kdy je žadatelem subjekt veřejného práva, musí Ministerstvo životního prostředí, respektive ministr životního prostředí přihlížet též ke skutečnosti, zda nedochází ke zjevně nevhodnému využívání veřejných prostředků, a v případě, že tomu tak je, průzkumné území nestanovit a žádost SÚRAO zamítnout.

Žalobci se tedy domnívají, že napadené rozhodnutí je založeno na nesprávném právním názoru ministra životního prostředí, a proto musí být Městským soudem v Praze zrušeno, přičemž žádají Městský soud v Praze, aby uložil ministrovi životního prostředí, resp. Ministerstvu životního prostředí, aby se při dalším rozhodování zabýval podrobně otázkou, zda v dané věci nedochází ke zjevně nevhodnému využívání veřejných prostředků a posoudil účelnost plánovaných průzkumných prací ve vztahu k dříve prováděným průzkumům, kterýžto veřejný zájem by musel převážet nad zájmem na vymezení průzkumného území.

b) posouzení veřejného zájmu vyjádřeného v referendu obce Lubenec

Žalobci již v rámci svého vyjádření k žádosti SÚRAO o stanovení průzkumného území Březový potok uvedli, že se cítí být vázáni výsledky místního referenda uskutečněného v obci Lubenec dne 29. 6. 2012, v rámci nichž obyvatelé obce vyslovili nesouhlas s realizací geologického průzkumu předcházejícímu vybudování hlubinného úložiště. Výsledky těchto místních referend považují žalobci za deklaraci veřejného zájmu, který převyšuje zájem na dalším průzkumu a budoucího využití území.

Ministerstvo životního prostředí v rámci rozhodnutí MŽP sice uznalo výsledky referend jako veřejný zájem, a to ve vztahu i ke stanovení průzkumného území Březový potok. Obec pak měla tento veřejný zájem doplnit konkrétními argumenty. Nikterak však neosvětlilo, proč tento veřejný zájem nepřevážil nad zájmem na dalším průzkumu a následném budoucím využití území co by hlubinného úložiště.

Žalobci vypořádání své námitky v rámci podaného rozkladu odmítli. Právní názor Ministerstva životního prostředí o nutnosti konkretizace veřejného zájmu plynoucího z nesouhlasu obyvatel obce vyjádřeného v referendu obce Lubenec je v rozporu s judikaturou Městského soudu v Praze, kterýžto na straně 8 rozsudku ze dne 27. 6. 2013, č. j. 11 A 69/2010 – 52 výslovně odmítl požadavek na dostatečnou konkretizaci takového veřejného zájmu účastníky řízení a uložil Ministerstvu životního prostředí, aby se posouzením veřejného zájmu podrobně ve svém rozhodnutí zabývalo.

Ministr životního prostředí k uvedenému v napadeném rozhodnutí nicméně uvedl, že lze posuzovat toliko zájmy, které z povahy věci vůbec připadají v úvahu. K uvedenému veřejnému zájmu však nebylo možno přihlídnout, neboť pokud by nebylo možné z důvodu tohoto veřejného zájmu žádosti SÚRAO vyhovět, nemohla by být již lokalita nijak dále prozkoumána z hlediska její přijatelnosti pro vybudování hlubinného úložiště. Z toho důvodu pak ministr životního prostředí k veřejnému zájmu vyjádřenému obyvateli obce Lubenec v místním referendu nepřihlédl.

Uvedené vypořádání námitky žalobců nelze než považovat za nedostatečné, ba dokonce by bylo možné se domnívat, že se jedná o výsměch jakémukoliv posuzování veřejných zájmů při rozhodování správních orgánů.

Právě z důvodu, že zde existují zájmy, které mohou převážit zájmy na stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry, byla v zákoně povinnost tyto zájmy poměřovat. Pokud by nebylo možné přihlídnout k žádnému veřejnému zájmu, který může převážit zájmy na stanovení takového průzkumného území jen z důvodu, že by pak takové průzkumné území nemohlo být stanoveno, potom by celý institut posuzování veřejných zájmů ztrácel na významu.

Jak již žalobci uvedli výše, v rozhodnutí MŽP není posouzení uvedeného dotčeného zájmu věnována žádná pozornost. V napadeném rozhodnutí se pak ze shora uvedených důvodů vůbec k tvrzenému veřejnému zájmu nepřihlíželo. Z těchto důvodů považují žalobci rozhodnutí MŽP i napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, respektive za nezákonné pro nesprávný právní názor ministra životního prostředí k možnosti přihlídnout k uvedenému veřejnému zájmu. Městský soud v Praze by tedy měl napadené rozhodnutí i rozhodnutí MŽP zrušit a uložit Ministerstvu životního prostředí se námitkami žalobců dostatečně ve svém novém rozhodnutí zabývat.

c) posouzení veřejného zájmu na ochraně obcí, u nichž nebyl získán jejich souhlas

Žalobci již v rámci svého vyjádření v řízení před Ministerstvem životního prostředí uvedli, že vláda svým usnesením č. 955 ze dne 20. 12. 2012, kterým schválila Plán činností SÚRAO pro rok 2013, deklarovala veřejný zájem na ochraně těch lokalit pro stanovení průzkumného

území pro zvláštní zásahy do zemské kůry, u nichž nebyl získán souhlas obcí. Tento veřejný zájem měl převýšit zájem na dalším průzkumu v lokalitě Březový potok.

Ministerstvo životního prostředí na straně 24 rozhodnutí MŽP posoudilo uvedený požadavek na souhlas s obcí se stanovením průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry jako veřejný zájem obce na jejím dalším rozvoji. Záměr vybudování hlubinného úložiště však, dle názoru Ministerstva životního prostředí, které umožňují právo obce na vlastní rozvoj omezit. K Plánu činností SÚRAO pro rok 2013 pak Ministerstvo životního prostředí uvedlo, že již byl nahrazen Plánem činnosti SÚRAO pro rok 2014.

Žalobci v rámci svého rozkladu k uvedenému především namítali, že Ministerstvo životního prostředí žalobci uvedený veřejný zájem vůbec neposuzovalo, a tím zatížilo řízení vadou, která by měla vést ke zrušení rozhodnutí MŽP. K relevantnosti plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013, stejně jako Politiky územního rozvoje 2008 odkázali žalobci na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2013, č. j. 11A 69/2010 – 52, ve kterém bylo dovozeno, že zájem státu je třeba dovozovat z právních předpisů a koncepčních dokumentů, které deklarují zájem státu pro určitý časový úsek. Na podporu svých tvrzení dále žalobci odkázali na stranu 7 publikace SÚRAO Hlubinné úložiště radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva, dostupné na stránkách SÚRAO, kde se uvádí, že „*průzkum lokality neproběhne bez souhlasu obcí a projednání příslušných detailů.*“ Ve vztahu k rozlišování výběru lokality a stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry odkázali žalobci na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2010, č. j. 7 As 70/2009 – 190, podle kterého má Ministerstvo životního prostředí posuzovat též zájmy na následném využití území. Stejně tak odkázali na Politiku územního rozvoje 2008, podle které má být výběr lokalit pro realizaci hlubinného úložiště do roku 2015 za účasti dotčených obcí, přičemž tuto účast nelze vykládat toliko jako účastenství v řízení, jinak by požadavek vyslovený v Politice územního rozvoje 2008 byl obsoletním.

Ministr životního prostředí k tomuto toliko zopakoval, že plán činnosti SÚRAO pro rok 2013 byl nahrazen plánem činnosti SÚRAO pro rok 2014, který požadavek na souhlas obce již neobsahuje. Obce mají v rámci řízení práva účastníka řízení, nikoliv právo veta. Ministerstvo životního prostředí podle ministra životního prostředí dostatečně posoudilo uvedený veřejný zájem, když dospělo k závěru, že na základě tohoto nesouhlasu nelze zamítnout žádost SÚRAO, neboť by tím zmařila možnost provést uvedené geologické práce. K Politice územního rozvoje 2008 uvedl ministr životního prostředí toliko, že předpokládá výběr dvou nejvhodnějších lokalit pro realizaci hlubinného úložiště již v roce 2015.

Žalobci považují vypořádání své námítky za nedostatečné, a to jak ve vztahu k Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2014, který nepovažují pro věc za relevantní (viz výše), tak ve vztahu k veřejnému zájmu uvedenému v Politice územního rozvoje, kdy ministr životního prostředí toliko uvedl to, co tvrdili v rámci svého rozkladu též žalobci, aniž by doplnil jakékoliv úvahy, které ho vedly k závěru, že vzhledem k uvedenému předpokladu Politiky územního rozvoje 2008 je nutné námítku žalobců zamítnout a veřejným zájmem v ní obsaženým se nadále nezabývat. Z tohoto hlediska nelze než považovat napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí MŽP, za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

d) posouzení veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny

Žalobci od samého počátku upozorňují na nedostatky žádosti stran vlivů na životní prostředí. V této souvislosti žádali žalobci provedení biologického hodnocení vlivů geologických prací na podmínky zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin vyskytujících se v lokalitě.

Ministerstvo životního prostředí uznalo veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny, zohlednění těchto zájmů však ponechalo na odpovědném řešiteli projektu geologických prací. Vzhledem k velikosti průzkumného území Březový potok a k velikosti povrchové části hlubinného úložiště (aniž by vysvětlilo vztah těchto parametrů) však neshledalo existenci chráněných lokalit za důvod pro zamítnutí žádosti SÚRAO. Dále pak Ministerstvo životního prostředí dokonce konstatovalo, že průzkumné území je právní institut, který sám o sobě nemůže fyzicky zasáhnout do ochrany přírody a krajiny v daném území.

Žalobci v rámci svého rozkladu s uvedeným závěrem Ministerstva životního prostředí nesouhlasili a odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2010, č. j. 7 As 70/2009 – 190, podle něhož má Ministerstvo životního prostředí posuzovat dle § 4a odst. 6 geologického zákona též veřejný zájem na následném využití území. Z uvedené je tak patrné, že má posuzovat také veřejný zájem s ohledem na prováděné geologické práce, které budou následnému využití území předcházet a nikoliv toto posuzování přenechávat na řešení v rámci projektu geologických prací.

Ministr životního prostředí odmítl námitku žalobců jako bezpředmětnou, neboť geologické práce na stanoveném průzkumném území nebudou spojené se zásahem do pozemku. Bez dalšího odůvodnění se pak ministr životního prostředí vyslovil tak, že nyní nelze učinit závěr o tom, že by veřejný zájem na ochraně zvláště chráněných území přírody a krajiny mohl být důvodem pro zamítnutí žádosti SÚRAO.

Uvedené vypořádání námítky navrhovatelů stran veřejného zájmu, který má primárně Ministerstvo životního prostředí chránit, považují žalobci za zcela nedostačující, neboť z něj není patrné, na základě jakých úvah a myšlenkových pochodů dospěl ministr životního prostředí k uvedenému závěru, že by zájem na ochraně zvláště chráněných území, živočichů a rostlin neměl převážit zájem na dalším průzkumu a využití území. Skutečnost, že nebudou prováděny práce spojené se zásahem do pozemku, je v dané věci irelevantní, neboť průzkumné práce mohou biotopy a chráněná území ovlivnit též jinak, než fyzickým zásahem, například rušením v souvislosti s pohybem v lokalitě. Vzhledem k těmto skutečnostem považují žalobci napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a žádají Městský soud v Praze, aby napadené rozhodnutí i rozhodnutí MŽP zrušil a ministra životního prostředí, respektive Ministerstvo životního prostředí zavázal tím, aby se při svém dalším rozhodování veřejným zájmem na ochraně přírody a krajiny pečlivě zabývali a své závěry stejně pečlivě a přesvědčivě odůvodnili.

e) posouzení veřejného zájmu na dodržování zásad činnosti správních orgánů

Žalobci v rámci řízení před Ministerstvem životního prostředí namítali s ohledem na dodržování ustanovení § 26 odst. 4 atomového zákona a Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013 porušení základních zásad činnosti správních orgánů ze strany SÚRAO již při podání samotné

žádosti o stanovení průzkumného území Březový potok. Zájem na dodržování základních zásad činnosti správních orgánů přitom žalobci považují za veřejný zájem.

Z rozhodnutí MŽP však nebylo zřejmé, jak se Ministerstvo životního prostředí s posuzováním tohoto veřejného zájmu vypořádalo. Ministerstvo životního prostředí toliko uvedlo, že s ohledem na Plán činnosti SÚRAO pro rok 2014, který nepočítá s uzavřením dohody s obcemi, nevidí právní důsledky podání žádosti SÚRAO v souvislosti s usnesením vlády č. 955, kterým byl schválen Plán činnosti SÚRAO pro rok 2013.

Žalobci v rámci svého rozkladu namítali nepřezkoumatelnost takového vypořádání své námítky, přičemž poukazovali na skutečnost, že relevantní v okamžiku podání žádosti SÚRAO byl toliko Plán činnosti SÚRAO pro rok 2013, přičemž Plán činnosti SÚRAO pro rok 2014 ani usnesení vlády, kterým byl schválen se nikterak vůči již podaným žádostem SÚRAO nevymezuje.

Ministr životního prostředí nicméně uvedený veřejný zájem odmítl s tím, že SÚRAO není orgánem veřejné moci, na kterého by se měly základní zásady činnosti správních orgánů vztahovat. Z těchto důvodů námítku žalobců jako nedůvodnou odmítl.

Žalobci však nemohou souhlasit se závěrem, že se na SÚRAO nevztahují základní zásady činnosti správních orgánů. SÚRAO je organizační složkou státu, která stát ze zákona zastupuje v řízení o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry v souvislosti se zřízením hlubinného úložiště. Jelikož se na stát jakožto představitele veřejné moci základní zásady činnosti správních orgánů nepochybně vztahují, je vyloučeno, aby si mohl stát ustanovit zástupce a tím se povinnosti dodržovat uvedené zásady zbavil. SÚRAO tedy byla povinno dodržovat základní zásady činnosti správních orgánů, mimo jiné též zásadu zákonnosti. Při podávání žádosti o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry však uvedenou zásadu nedodrželo, když jednalo v rozporu s tehdy platným a účinným Plánem činnosti SÚRAO pro rok 2013, a tudíž i v rozporu s § 26 odst. 4 atomového zákona.

Ministerstvo životního prostředí tedy založilo svůj závěr uvedený v napadeném rozhodnutí na nesprávném právním posouzení otázky, zda se na SÚRAO povinnost dodržovat základní zásady činnosti správních orgánů vztahuje či nikoliv. Z toho důvodu je potřeba napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušit.

2.5 Podklady shromážděné v průběhu řízení neprokazují veřejný zájem na stanovení průzkumného území

Ministerstvo životního prostředí se v rámci rozhodnutí MŽP odkazovalo na několik dokumentů a ustanovení zákona, které měly svědčit pro veřejný zájem na stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry.

a) Mimo jiné se odkazovalo na § 26 atomového zákona, podle něhož Česká republika převzala odpovědnost za ukládání radioaktivních odpadů, přičemž za účelem zajištění činností spojených s bezpečným ukládáním radioaktivních odpadů zřídila SÚRAO.

Žalobci k uvedenému argumentu Ministerstva životního prostředí v rámci svého rozkladu namítali, že toto ustanovení atomového zákona též ukládá SÚRAO postupovat v souladu s Plánem činnosti SÚRAO pro rok 2013. SÚRAO však podala žádost o stanovení průzkumného řízení v rozporu s tímto plánem činnosti, neboť si nevyžádalo souhlasy všech obcí dotčených

stanoveným průzkumným územím. Tím porušilo zásadu legality, kterážto představuje veřejný zájem, který svědčí naopak proti tomu, aby bylo průzkumné území stanovené.

Ministr životního prostředí se však uvedenou námitkou na straně 8 napadeného rozhodnutí vůbec nezabýval, když se toliko zabývá otázkou náležitosti odůvodnění veřejných zájmů na výstavbě hlubinného úložiště v rámci rozhodnutí MŽP a postupem SÚRAO. Takové vypořádání námitek žalobců však neodpovídá obsah námitek žalobců.

V napadeném rozhodnutí došlo evidentně k opomenutí vypořádání námitek žalobců, a to v řízení s tak závažnými dopady na území České republiky i zájmy a potřeby budoucích generací. Vzhledem k tomu, že se **ministr životního prostředí vypořádání námitek žalobců na straně 8 napadeného rozhodnutí vůbec předmětu námitek nevěnuje, nemohou se k němu žalobci ani blíže vyjádřit a nezbyvá jim nic jiného, než požádat Městský soud v Praze o zrušení napadeného rozhodnutí pro zjevnou nepřezkoumatelnost.**

b) Stejně tak se Ministerstvo životního prostředí při své ničím neodůvodněné obhajobě veřejného zájmu na stanovení průzkumného území odkazovalo na Společnou úmluvu o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady z roku 1997. Cílem uvedené úmluvy je zajistit, aby v průběhu všech fází nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivními odpady existovaly účinné zábrany proti potenciálním rizikům s přihlédnutím k ochraně jednotlivců, společnosti i životního prostředí a s přihlédnutím k možnosti současných i budoucích generací naplňovat své potřeby a cíle. Žalobci ve svém rozkladu namítali, že uvedená úmluva nepřikazuje, jakým způsobem má být bezpečnost nakládání s radioaktivními odpady zajištěna a její užití tak jako stěžejní podklad pro doložení veřejného zájmu na stanovení průzkumného území je nepřijatelné.

Ministr životního prostředí v zásadě souhlasil s námitkou žalobců, avšak doplnil, že ve světle ostatních podkladů rozhodnutí, lze dovodit povinnost České republiky, aby bezpečnost nakládání s radioaktivními odpady zajistila pomocí hlubinného úložiště, přičemž odkázal především na směrnici Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. 7. 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem (dále jen „**směrnice EURATOM**“) a na bod 23 preambule směrnice EURATOM, podle které je nejbezpečnější a nejudržitelnější alternativou nakládání s vysokoaktivním odpadem a vyhořelým palivem považováno hloubkové geologické ukládání, přičemž členské státy by měly možnosti plánování a provádění jejich ukládání zahrnout do svých vnitrostátních politik. S uvedenými závěry ministra životního prostředí však nelze souhlasit. Ačkoliv je ukládání radioaktivních odpadů a vyhořelého paliva patrně nejbezpečněji realizovatelné pomocí hlubinného úložiště, **Ministerstvo životního prostředí, potažmo ministr životního prostředí měli zkoumat, zda zde je dán důvod pro nezbytnost vybudování hlubinného úložiště na území České republiky, respektive v lokalitě Březový potok** a zda tato skutečnost převyšuje zájem na alternativním naplnění uvedené úmluvy a směrnice – tj. například uložení nebezpečného odpadu do hlubinných úložišť umístěných na vhodných místech v jiných státech. Tyto skutečnosti přitom žalobci namítali v bodě e) na straně 10 svého rozkladu a není jim tak známo, proč ministr životního prostředí tyto námitek vůbec nereflektoval.

Závěr ministra životního prostředí tak považují žalobci za nesprávný a v důsledku toho vypořádání námitek žalobců za nedostatečné, pročež žádají Městský soud v Praze, aby napadené rozhodnutí z těchto důvodů zrušil.

c) Dále Ministerstvo životního prostředí odkázalo na Koncepti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v České republice, která byla schválena usnesením vlády ČR ze dne 15. května 2002 č. 487, podle které se považuje za nejrealističtější variantu zneškodnění vyhořelého paliva a vysoce aktivních odpadů uložení v hlubinném úložišti, přičemž do roku 2015 mají být do územních plánů obcí zapracovány dvě lokality pro vybudování takového hlubinného úložiště.

Žalobci k tomuto odkázali v rámci svého rozkladu na skutečnost, že uvedená koncepce ukládá do roku 2015 vybrat dvě finální lokality pro hlubinné úložiště, které budou zaneseny do územních plánů. Z toho je zjevné, že stanovení průzkumných území pro sedm kandidátních lokalit je v rozporu s touto koncepcí a s jejím harmonogramem a odkaz na takovou koncepci je s přihlédnutím ke stávající fázi zřizování hlubinného úložiště vzbuzuje leda pochybnosti.

Ministr životního prostředí na uvedenou námitku žalobců reagoval tvrzením, že žalobci z prodlení v postupu SÚRAO dovozují nesprávné závěry, přičemž odkázal především na harmonogram vyjádřený v Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2014, v rámci kterého se počítá s výběrem finální lokality pro vybudování hlubinného úložiště až v letech 2019 až 2025.

Žalobci nicméně nemohou s názorem ministra životního prostředí souhlasit, neboť zájem na vybudování hlubinného úložiště v konkrétním časovém rozsahu vyjádřený v Koncepti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v České republice nemůže být nahrazen v rámci zcela jiného dokumentu, který upravuje toliko činnost SÚRAO a jehož irelevanci pro předmětné řízení dovodili žalobci již výše. **Z Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem v České republice nelze seznat veřejný zájem na stanovení průzkumného území v lokalitě Březový potok, neboť takto stanovené průzkumné území neumožňuje vybrat do roku 2015 dvě lokality pro vybudování hlubinného úložiště**, jak je v dané koncepci uvedeno. Žalobci tedy žádají o zrušení napadeného rozhodnutí stejně jako rozhodnutí MŽP.

d) Dalším dokumentem, a který Ministerstvo životního prostředí odkazovalo je Politika územního rozvoje schválená usnesením vlády České republiky č. 929 ze dne 20. 7. 2008, kterým byla uložena členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních orgánů povinnost vybrat dvě nejvhodnější lokality pro realizaci hlubinného úložiště za účasti dotčených obcí do roku 2015.

Žalobci k uvedenému poukazovali na skutečnost, že Politika územního rozvoje 2008 přikazovala vybrat vhodné lokality pro vybudování hlubinného úložiště toliko za účasti obcí, přičemž uvedený požadavek na účast obcí musí být vykládán tak, že je třeba souhlasu těchto obcí, jinak by byl s ohledem na zákonnou účast obcí obsoletní. Tento závěr navíc odpovídá znění Plánu činností SÚRAO pro rok 2013.

Ministr životního prostředí však námitku žalobců označil za účelovou a poukázal na skutečnost, že uvedená usnesení vlády byla již překonána shora výše nekonkretizovanými usneseními vlády (patrně usnesení vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013). Obcím je pak příznána účast na základě zákona. Jiné postavení obcím nepřisluší, neboť tak nestanovuje zákon.

Ani s tímto vypořádáním námítky ministrem životního prostředí nelze souhlasit, neboť **usnesení vlády č. 985 ze dne 18. 12. 2013 se nikterak nedotýkalo Politiky územního rozvoje 2008 ani jejího obsahu a ani nenahrazovala usnesení vlády, kterým byl schválen Plán činností SÚRAO pro rok 2013.**

S námitkou žalobců ohledně povinného souhlasu obcí se pak vypořádal ministr životního prostředí toliko formalisticky s odkazem na absenci zákonné úpravy, což je přístup, který již

byl několikrát judikaturou Ústavního soudu odmítnut. Ministr životního prostředí navíc vůbec nevzal v úvahu, že ačkoliv zákon výslovně nestanoví povinnost zamítnout žádost SÚRAO v případě nesouhlasu dotčených obcí s pracemi vedoucími k vybudování hlubinného úložiště, je tento nesouhlas obcí co by uznaný veřejný zájem, který je navíc, dle přesvědčení žalobců obsaženého v jejich námitce, stvrzen uvedenou Politikou územního rozvoje 2008, relevantní pro rozhodnutí MŽP i napadeného rozhodnutí. S ohledem na opakovanou deklaraci tohoto veřejného zájmu v koncepčních dokumentech státu, mají žalobci za to, že se jedná navíc i o důvod, pro zamítnutí žádosti SÚRAO. V žádném případě však nelze Politiku územního rozvoje 2008 vykládat tak, že svědčí o veřejném zájmu na vybudování hlubinného úložiště, respektive na stanovení průzkumného území Březový potok, za situace, kdy cíl Politiky územního rozvoje 2008 vybrat dvě nejvhodnější lokality pro realizaci hlubinného úložiště do roku 2015 toto průzkumné území neumožní naplnit, a už vůbec neumožní naplnit tento cíl při účinné účasti dotčených obcí (srov. požadavky směrnice EURATOM v bodě e) níže).

Žalobci se tedy domnívají, že právní závěry, na nichž vystavěl ministr životního prostředí vypořádání námítky žalobců, jsou nesprávné a ve spojení s dalšími námitkami žalobců zakládají důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.

e) Dalším dokumentem, na který Ministerstvo životního prostředí odkázalo, byla směrnice EURATOM, podle které mají státy hledat alternativní řešení nakládání s jaderným odpadem, tj. uložit ho na svém území nebo si smluvně zajistit uložení na území jiného státu.

Žalobci v rámci svého rozkladu odkázali na článek 4 odst. 4 směrnice EURATOM, podle něhož mohou členské státy pro ukládání radioaktivního odpadu využívat úložišť v jiných státech, přičemž Ministerstvo životního prostředí tento aspekt přitom vůbec nezkontrolovalo při posuzování veřejných zájmů na stanovení průzkumného území. Dále pak žalobci upozornili na požadavek směrnice EURATOM na zajištění účinné účasti veřejnosti, tedy i obcí, na rozhodování o nakládání s vyhořelým palivem, mezi něž řadí žalobci též rozhodování o stanovení průzkumného území. S tímto požadavkem pak není souladný postup SÚRAO ani Ministerstva životního prostředí, potažmo ministra životního prostředí, které souhlas obcí v rámci svého rozhodování fakticky vůbec nereflktují.

Ministr životního prostředí vůbec nereflktoval na námitku žalobců, že se mělo Ministerstvo životního prostředí podrobně zabývat otázkou, zda není ve veřejném zájmu ukládat radioaktivní odpad a vyhořelé palivo na území jiných států. V tomto ohledu lze shledat napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

K požadavkům směrnice na účinnou účast veřejnosti při rozhodování o umístění hlubinného úložiště pak ministr životního prostředí uvedl, že tato účast je zaručena stávajícím zněním geologického zákona a námitku, že by souhlas obcí měl být podmínkou pro stanovení průzkumného území Březový potok, shledal účelovým.

Žalobci poukazují, stejně jako v rámci svého rozkladu **na požadavek zajištění účinné účasti veřejnosti na rozhodování o nakládání s vyhořelým palivem, k němuž se ministr životního prostředí vůbec nevyjádřil**. Ve spojení s požadavky vyjádřenými v Politice územního rozvoje 2008, Plánu činnosti SÚRAO pro rok 2013, jakož i z dalších dokumentů, na něž žalobci v průběhu řízení odkazovali, mají za to, že účinnou účast veřejnosti je třeba vykládat tak, že jejich nesouhlas bude reflektován ve znění výrokové části rozhodnutí MŽP, respektive napadeného rozhodnutí, nebo patřičně odůvodněn. V daném případě se pak neudála ani jedna z možných variant zajištění účinné účasti veřejnosti dle požadavků směrnice EURATOM.

Uvedené vypořádání námitek žalobců ze strany ministra životního prostředí je tak zjevně nedostatečné a v části též nepřezkoumatelné, což zakládá důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Závěrečný žalobní návrh

Vzhledem k výše uvedenému a závažnosti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, respektive ministra životního prostředí, které může ovlivnit stav v území na stovky let dopředu, považují žalobci dosavadní postup správních orgánů za neudržitelný a navrhují tedy Městskému soudu v Praze, aby vydal následující

r o z s u d e k :

- I. Rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 25. 8. 2015, č. j. 2731/M/15 54610/ENV/15 se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 16. 10. 2014, č. j. 67692/ENV/13 774/520/13 se zrušuje.**
- III. Žalovaný je povinen uhradit žalobcům náklady řízení k rukám právního zástupce žalobců, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.**

V Táboře dne 23. 10. 2015

Obec Kvášňovice, Město Horažďovice, obec Olšany,
obec Chanovice, obec Maňovice, obec Pačejev, obec Velký Bor

v právním zastoupení Mgr. Pavlem Douchou, advokátem